C/2024/6967

14.11.2024

DOPORUČENÍ EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

ze dne 27. září 2024,

kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě

(ESRB/2024/5)

(C/2024/6967)

GENERÁLNÍ RADA EVROPSKÉ RADY PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ([1]), zejména na přílohu IX uvedené dohody,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1092/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o makroobezřetnostním dohledu nad finančním systémem na úrovni Evropské unie a o zřízení Evropské rady pro systémová rizika ([2]), a zejména na článek 3 a články 16 až 18 tohoto nařízení,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES ([3]), a zejména na oddíl I kapitoly 4 hlavy VII uvedené směrnice,

s ohledem na rozhodnutí Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2011/1 ze dne 20. ledna 2011, kterým se přijímá jednací řád Evropské rady pro systémová rizika ([4]), a zejména na články 18 až 20 uvedeného rozhodnutí,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) S cílem zajistit, aby byla vnitrostátní opatření makroobezřetnostní politiky účinná a konzistentní, je důležité doplnit uznávání požadované podle práva Unie dobrovolnou reciprocitou.

(2) Cílem rámce pro dobrovolnou reciprocitu opatření makroobezřetnostní politiky stanoveného v doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ([5]) je zajistit, aby se všechna opatření makroobezřetnostní politiky založená na expozicích, která byla aktivována v jednom členském státě, recipročně uplatňovala v ostatních členských státech.

(3) Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB) jako pověřený orgán pro účely čl. 133 odst. 2 směrnice 2013/36/EU oznámila dne 18. července 2023 Evropské radě pro systémová rizika (ESRB) svůj záměr upravit od 1. dubna 2024 sazbu sektorové kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, která byla dříve stanovena na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě pro všechny retailové expozice bank využívajících přístup založený na interním ratingu (IRB) vůči fyzickým osobám zajištěné obytnými nemovitostmi na území Belgie, z 9 % na 6 %.

(4) Dne 25. srpna 2023 přijala ESRB stanovisko Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2023/7 ([6]), v němž uvedla, že považuje kumulativní uplatnění sazby sektorové kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika a sazby kapitálové rezervy pro J-SVI za vhodné a účinné k řešení zjištěných rizik pro každou úvěrovou instituci, která spadá do oblasti působnosti těchto dvou opatření.

([1]) Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.
([2]) Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 1.
([3]) Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338.
([4]) Úř. věst. C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2015/2 ze dne 15. prosince 2015 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 97, 12.3.2016, s. 9).
([6]) Stanovisko Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2023/7 ze dne 25. srpna 2023 k oznámením Belgie o stanovení nebo úpravě sazeb kapitálové rezervy pro J-SVI podle článku 131 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a o stanovení nebo úpravě kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika podle článku 133 uvedené směrnice, k dispozici na internetových stránkách ESRB na adrese www.esrb.europa.eu.

(5) Dne 3. října 2023 přijala ESRB doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2023/9 ([7]) s cílem ponechat sazbu sektorové kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika – aktivovanou a upravenou ze strany NBB/BNB na 6 % – na seznamu opatření makroobezřetnostní politiky, u nichž se doporučuje reciproční uplatnění podle doporučení ESRB/2015/2.

(6) Dne 19. července 2024 NBB/BNB jako pověřený orgán pro účely článku 133 směrnice 2013/36/EU předložila ESRB žádost v souladu s čl. 134 odst. 5 směrnice 2013/36/EU, aby doporučila reciproční uplatnění opatření makroobezřetnostní politiky oznámeného dne 18. července 2023 na individuálním, subkonsolidovaném a konsolidovaném základě.

(7) Reciproční uplatnění makroobezřetnostních kapitálových požadavků aktivovaných orgány jiných členských států, na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě, bez ohledu na to, zda jsou dotčené expozice drženy prostřednictvím dceřiných podniků nebo poboček, nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů, omezuje úniky a regulatorní arbitráž, řeší systémová rizika, a podporuje tak celkovou účinnost makroobezřetnostní politiky tím, že zajišťuje, aby zvýšená rizika byla řešena nejen v členském státě, který kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika zavedl, ale také v jiných členských státech, v nichž jsou bankovní skupiny těmto zvýšeným rizikům vystaveny. Cílem uznání by proto mělo být rovněž zajistit, aby bankovní skupiny, které jsou vystaveny těmto systémovým rizikům, byly dostatečně odolné. Makroobezřetnostní kapitálové požadavky vyplývající z rozhodnutí uznat makroobezřetnostní opatření jiných členských států by proto měly být obecně uplatňovány na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě.

(8) Za účelem uznání belgické sazby sektorové kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, jak požaduje NBB/BNB, mohou relevantní příslušné nebo pověřené orgány jiného členského státu stanovit sazbu kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika v souladu s články 134 a 133 směrnice 2013/36/EU.

(9) V souladu s čl. 134 odst. 1 směrnice 2013/36/EU by se uznání oznámené belgické sazby sektorové kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika jinými členskými státy vztahovalo na expozice, které instituce povolené v členských státech uplatňujících reciproční postup mají v Belgii.

(10) V souladu s čl. 133 odst. 4 směrnice 2013/36/EU lze sazbu kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika uplatnit na individuálním, subkonsolidovaném nebo konsolidovaném základě. Uznání sazby kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika stanovené jiným členským státem proto zahrnuje možnost uplatnit tuto sazbu na všechny expozice na konsolidovaném základě (včetně expozic držených prostřednictvím dceřiných podniků, které se nacházejí v jiném členském státě).

(11) V určitých případech mohou existovat důvody pro odchýlení se od obecného přístupu uplatňování uznaného belgického opatření makroobezřetnostní politiky na individuálním, subkonsolidovaném i konsolidovaném základě , například pokud se orgány uplatňující reciproční postup domnívají, že příslušná systémová rizika jsou již dostatečně a vhodně zmírněna stávajícími makroobezřetnostními nebo mikroobezřetnostními požadavky uplatňovanými v členském státě, v němž je bankovní skupina konsolidována.

(12) V doporučení ESRB/2015/2 ve znění doporučení ESRB/2017/4 se doporučuje ([8]), aby příslušný orgán aktivující opatření makroobezřetnostní politiky při předložení žádosti o reciprocitu ESRB navrhl práh podstatnosti, pod jehož úrovní lze expozici určitého poskytovatele finančních služeb vůči zjištěnému makroobezřetnostnímu riziku v jurisdikci, v níž aktivační orgán uplatňuje opatření makroobezřetnostní politiky, považovat za nepodstatnou. ESRB může doporučit jinou prahovou hodnotu, považuje-li to za nezbytné.

(13) V návaznosti na žádost Belgie o reciproční uplatnění opatření ostatními členskými státy, kterou ESRB obdržela dne 19. července 2024, a s cílem zabránit materializaci nepříznivých přeshraničních účinků v podobě úniků a regulatorní arbitráže, které by mohly nastat v důsledku zavedení opatření makroobezřetnostní politiky, jež se bude uplatňovat v Belgii, se generální rada ESRB rozhodla ponechat opatření oznámené dne 18. července 2023 na seznamu opatření makroobezřetnostní politiky, u nichž doporučuje reciproční uplatnění podle doporučení ESRB/

([7]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2023/9 ze dne 3. října 2023, kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C, C/2023/899, 14.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/899/oj)).

([8]) Doporučení Evropské rady pro systémová rizika ESRB/2017/4 ze dne 20. října 2017, kterým se mění doporučení ESRB/2015/2 o hodnocení přeshraničních účinků opatření makroobezřetnostní politiky a o jejich dobrovolné reciprocitě (Úř. věst. C 431, 15.12.2017, s. 1).

2015/2, a doporučit reciproční uplatnění tohoto opatření na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě v souladu s žádostí NBB/BNB. Generální rada ESRB rovněž rozhodla doporučit práh podstatnosti ve výši 2 miliard EUR, který se vztahuje na každou jednotlivou instituci. Příslušné orgány, které předmětné opatření recipročně uplatňují, mohou osvobodit instituce od požadavku kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, pokud jejich příslušné expozice nepřesahují 2 miliardy EUR. Vzhledem k tomu, že opatření, které má být vydáno za účelem uznání oznámené belgické sazby sektorové kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika, by se mělo uplatňovat i na konsolidovaném základě, pro účely uplatňování prahu podstatnosti by měl být zohledněn součet expozic držených prostřednictvím poboček, přímého přeshraničního poskytování úvěrů a prostřednictvím dceřiných podniků.

(14) Doporučení ESRB/2015/2 je proto třeba odpovídajícím způsobem změnit,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

Změny

Doporučení ESRB/2015/2 se mění takto:

1) V oddíle 1 dílčím doporučení C 1) se opatření týkající se Belgie nahrazuje tímto:

„— sazba kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika ve výši 6 % pro všechny retailové expozice IRB vůči fyzickým osobám zajištěné obytnými nemovitostmi nacházejícími se v Belgii, platná od 1. dubna 2024.“;

2) Příloha se mění v souladu s přílohou tohoto doporučení.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 27. září 2024.

Vedoucí sekretariátu ESRB,
jménem generální rady ESRB,
Francesco MAZZAFERRO

PŘÍLOHA

Příloha doporučení ESRB/2015/2 se mění takto:

1) Opatření týkající se Belgie se nahrazuje tímto:

„**Kapitálová rezerva pro krytí systémového rizika ve výši 6 % pro všechny retailové expozice IRB zajištěné obytnými nemovitostmi nacházejícími se v Belgii.**“;

2) V části týkající se Belgie se oddíl s názvem „I. Popis opatření“ nahrazuje tímto:

„I. Popis opatření

2. Od 1. dubna 2024 stanoví belgické opatření, které se uplatňuje v souladu s článkem 133 směrnice 2013/36/EU, sazbu kapitálové rezervy pro krytí systémového rizika ve výši 6 % pro retailové expozice IRB vůči fyzickým osobám zajištěné obytnými nemovitostmi nacházejícími se v Belgii (jak expozice bez selhání, tak expozice v selhání).

2a. Uvedené opatření se uplatňuje na konsolidovaném, subkonsolidovaném a individuálním základě.“;

3) V části týkající se Belgie se oddíl s názvem „II. Reciprocita“ nahrazuje tímto:

„II. Reciprocita

3. Příslušným orgánům se doporučuje, aby belgické opatření recipročně uplatnily na retailové expozice IRB vůči fyzickým osobám zajištěné obytnými nemovitostmi nacházejícími se v Belgii (jak expozice bez selhání, tak expozice v selhání). Alternativně lze toto opatření recipročně uplatnit s použitím následujícího rozsahu v rámci výkazů COREP: retailové expozice IRB vůči fyzickým osobám zajištěné obytnými nemovitostmi, které se nacházejí v Belgii (jak expozice bez selhání, tak expozice v selhání).

4. Není-li stejné opatření makroobezřetnostní politiky v jejich jurisdikci k dispozici, příslušným orgánům se doporučuje, aby po konzultaci s ESRB uplatnily opatření makroobezřetnostní politiky, které je k dispozici v jejich jurisdikci a jehož účinek je v nejvyšší míře rovnocenný uvedenému opatření, jež se doporučuje recipročně uplatnit, a to včetně přijetí opatření a uplatnění pravomocí v oblasti dohledu stanovených v hlavě VII kapitole 2 oddíle IV směrnice 2013/36/EU. Příslušným orgánům se doporučuje přijmout rovnocenné opatření nejpozději do tří měsíců od zveřejnění tohoto doporučení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

4a. Na žádost NBB/BNB se doporučuje, aby příslušné orgány belgické opatření recipročně uplatnily na individuálním, subkonsolidovaném a konsolidovaném základě bez ohledu na to, zda jsou dotčené expozice drženy prostřednictvím dceřiných podniků nebo poboček nebo vyplývají z přímého přeshraničního poskytování úvěrů.“;

4) V části týkající se Belgie se oddíl s názvem „III. Práh podstatnosti“ nahrazuje tímto:

„III. Práh podstatnosti

5. Pro účely případného uplatnění zásady de minimis příslušnými orgány uplatňujícími reciproční postup je spolu s tímto opatřením stanoven práh podstatnosti, který se vztahuje na každou jednotlivou instituci. Instituce mohou být osvobozeny od požadavku na kapitálovou rezervu pro krytí systémového rizika, pokud jejich příslušné sektorové expozice nepřesahují 2 miliardy EUR. Reciproční uplatnění se proto požaduje pouze v případě, že je překročena prahová hodnota pro danou instituci.

5a. Do výpočtu expozic pro účely uplatňování prahu podstatnosti by měly být zahrnuty všechny expozice držené prostřednictvím poboček, přímého přeshraničního poskytování úvěrů a prostřednictvím dceřiných podniků.

6. V souladu s oddílem 2.2.1. doporučení ESRB/2015/2 představuje práh podstatnosti ve výši 2 miliard EUR doporučenou maximální prahovou úroveň. Příslušné orgány uplatňující reciproční postup proto mohou namísto použití doporučené prahové hodnoty podle potřeby stanovit nižší prahovou hodnotu pro svou jurisdikci nebo opatření recipročně uplatnit bez jakéhokoli prahu podstatnosti.

7. Nejsou-li v členských státech žádné domácí úvěrové instituce, které by měly podstatné expozice v Belgii, mohou příslušné orgány dotčených členských států v souladu s oddílem 2.2.1 doporučení ESRB/2015/2 rozhodnout, že belgické opatření recipročně neuplatní. V tomto případě by měly příslušné orgány sledovat podstatnost expozic a doporučuje se, aby belgické opatření recipročně uplatnily, pokud úvěrová instituce překročí doporučený práh podstatnosti.“